

Vidugiris Aloyzas (gimė 1928 gruodžio 25 Gakūnuose, dab. Tautvilai, Panevėžio r.), lietuvių kalbininkas, dr. (1962). 1954 baigė Vilniaus pedagoginį i-tą. 1954–2001 dirbo Lietuvių kalbos i-te (1956–59 šio i-to aspirantas). Vidugiris – žymiausias lietuvių kalbos paribio tarmių tyrinėtojas. Disertacija „Zietelos lietuvių tarmė“ atskiromis dalimis paskelbta tęstiniuose leidiniuose (*LKK* 2, 1959; 3, 1960; *MA Darbai* 2(11), 1961; *LKK* 11, 1969; 14, 1973; 15, 1974; 18, 1978; 36, 1996). Papildyta išleista atskira knyga „Zietelos lietuvių šnektą“ (2004). Tyrė Čiorna Padinos (Saratovo sr.) lietuvių tarmę (*LKK* 7, 1964; *MA Darbai* 1(18), 1965), Gervėčių tarmę (*LKK* 13, 1972). Su Jonu Petrausku parašė „Lazūnų tarmės žodyną“ (1985), išleido „Lazūnų tarmės tekstus“ (1987). Vidugiris paskelbė šio žodyno papildymų (*LKK* 29, 1991). Parengė „Zietelos šnektos žodyną“ (1998). Chrestomatijos „Lietuvių kalbos tarmės“ (1970) vienas autorių. „Lietuvių kalbos atlaso“ (1–3, 1977–91; su kitais paskirta 1994 Lietuvos Respublikos mokslo premija) vienas autorių ir redaktorių. Šiam veikalui ištyrė 40 gyvenamųjų punktų. Prisdėjo prie veikalo „Lietuvininkų žodis“ (1–2, 1995) parengimo. Su Danguole Mikulėniene sudarė leidinį „Zietelos šnektos tekstai“ (1, 2005), su Mikulėniene ir Kaziu Morkūnu – „Dieveniškių šnektos žodyną“ (1, 2005). Parašė straipsnių dvikalbystės, istorinės dialektologijos, lietuvių kalbos tyrinėjimo istorijos, kalbos kultūros klausimais (*LKK* 23, 1983; 34, 1994; *Blt* 3(1), 1996). Sudarė programą „Lietuvių kalbos tarmių ir jų sąveikos tyrimo programa. Leksika“ (1995). Paskelbė kalbotyros veikalų recenzijų. Už kraštotyros darbus jam kartu su kitais 1994 paskirta valstybinė Jono Basanavičiaus premija.

L: Morkūnas K., Sabaliauskas A. Mirštančiųjų tarmių gelbėtojas. *GK* 12, 1998; Dr. Aloyzui Vidugiriui – 75. 1955–2002 m. darbų bibliografija. *Lietuvių katalikų mokslo akademijos metraštis* 23, 2003, p. 599–608; Balašaitis A. Tarmėms skirti dešimtmečiai. *GK* 1, 2004. A. S

Lietuvių kalbos enciklopedija, sudarė Kazys Morkūnas, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2008, p. 596–597.